

Onderwerp: RE: wethouderbericht 28 april

GDD Griffie

Dag allen,

Hierbij een aangepaste versie. Deze graag gebruiken.

Dankjulliewel.

Zou ik van [REDACTED] bevestiging kunnen krijgen dat deze inderdaad maandag 28-4 om 10 u wordt verzonden aan de raadsleden?

dankjewel

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Coördinator dossier Chemours/PFAS

DORDRECHT 

[REDACTED]

WETHOUDERBERICHT

Opheffen negatief zwemadvies voor zwemplas Merwelanden voor zwemseizoen 2025

Beste leden van de raad,

Graag deel ik met u dat per 1 mei het negatieve zwemadvies voor de zwemplas Merwelanden wordt opgeheven.

Uit de recente metingen in plas Merwelanden blijkt dat de PFAS-waarden in het water ruim onder de PFAS-advieswaarde van het RIVM voor zwemwater liggen. Het Waterschap Hollandse Delta concludeert dat PFAS geen belemmering meer vormt voor verantwoord zwemmen in de plas Merwelanden. De provincie Zuid-Holland trekt daarom per 1 mei, de start van het zwemseizoen 2025, het negatief zwemadvies vanwege te hoge PFAS-waarden in.

Net als afgelopen zwemseizoen is gekozen voor het extra doorspoelen van de plas. Dit is een reguliere handeling die ook wordt toegepast wanneer er bijvoorbeeld sprake is van blauwalg. Het doorspoelen van de plas is en blijft een tijdelijke maatregel, afgestemd met provincie, waterschap en Rijkswaterstaat. De inzet van de gezamenlijke overheden is gericht op het aanpakken van de PFAS-bron en het vinden van een structurele oplossing, zodat PFAS niet meer naar de zwemplas lekt en verdere vervuiling wordt voorkomen. Het onderzoek naar de bron loopt nog.

In dit bericht vindt u nadere informatie over de onderzoeken die in 2024 zijn en in 2025 worden gedaan naar de zwemplas Merwelanden.

Onderzoeken 2024

In 2024 zijn verschillende metingen en onderzoeken uitgevoerd om de omvang van de PFAS-verontreiniging in kaart te brengen. Dit betrof het zwemwater, het water dat de plas in- en uitstroomt, het slib in de plas, het grondwater en de bodem (ook ligweiden). Deze onderzoeken waren essentieel om te bepalen welke maatregelen nodig waren om de zwemplas in 2024 weer geschikt te maken voor zwemmen en om de bron van de verontreiniging te bepalen.

Resultaten onderzoeken zwemplas, slib en ligweiden

Zoals bekend heeft in 2024 een aantal doorspoelingen in de zwemplas plaatsgevonden, waardoor de PFAS-waarden in de plas zodanig daalden dat provincie Zuid-Holland het negatieve zwemadvies introk tot aan het einde van het zwemseizoen, het moment waarop het doorspoelen stopte (30 september).

Het bodemonderzoek van de ligweiden rond de plas heeft uitgewezen dat het veilig is om te recreëren in de omgeving van de zwemplas.

Uit het slibonderzoek blijkt dat het slib de waterkwaliteit niet noemenswaardig beïnvloedt, en dat het slib zelf ook geen risico vormt voor de zwemmers.

Resultaat brononderzoek (grond en grondwater)

Dit onderzoek naar de bron van de PFAS-verontreiniging in de zwemplas is gestart in 2024 en loopt dit jaar nog door.

Wat al duidelijk is, is dat er hoge PFAS-concentraties in het grondwater aan de westzijde van de plas gemeten zijn. Dat is de zone tussen de zwemplas en de voormalige afvalstortplaats Derde

Merwedehaven. Het gaat om PFOA, een stof die door Chemours is uitgestoten in het verleden. In andere peilbuizen rond de zwemplas is deze PFOA-verontreiniging in veel lagere gehalten aangetroffen. De precieze oorzaak hiervan is nog onbekend. Na het achterhalen van deze oorzaak wordt ook onderzocht hoe deze verontreiniging kan worden aangepakt.

Onderzoeken 2025

Monitoring kwaliteit zwemwater in plas en bij in- en uitlaten van de zwemplas.

Deze monitoring van de PFAS-gehalten in het water, die in 2024 werd gestart, loopt ook in 2025 door. Dit wordt gedaan om te monitoren hoe de kwaliteit van het zwemwater zich ontwikkelt tijdens het zwemseizoen (waarbij wordt doorgespoeld).

Vrachtberekening

Een belangrijk punt is óf en hoeveel PFAS op jaarbasis ('vracht' in vaktermen) door het doorspoelen in de Merwede terecht is gekomen. In het onderzoek naar de berekening van de vracht is geconcludeerd dat het doorspoelen zeer waarschijnlijk op jaarbasis niet geleid heeft tot extra PFAS in de Helsloot/Merwede. Hoewel het doorspoelen in het begin wel tot een wat hogere PFAS-emissie heeft geleid, wordt dit wordt gecompenseerd door een lagere emissie in de rest van het zwemseizoen. Rijkswaterstaat onderschrijft deze conclusie en kan akkoord gaan met doorspoelen in 2025.

In 2025 wordt de monitoring, zoals hierboven beschreven, voortgezet als basis voor de vrachtberekening in 2025.

Brononderzoek, vervolg

Om te bepalen of de bron van de verontreiniging kan worden aangepakt, is aanvullend onderzoek nodig naar de verontreiniging in het grondwater in de zone tussen de voormalige stortplaats en de zwemplas. Dat vindt nu plaats.

Bij onduidelijkheid over bronaanpak weer doorspoelen in 2025

Omdat er nog aanvullend onderzoek plaatsvindt naar de bron van de verontreiniging kan nu nog geen gericht plan voor bronaanpak kan worden gemaakt. Daarom is met de betrokken overheden gewerkt aan een maatregelen om voor het komende zwemseizoen weer door te spoelen.

Vanzelfsprekend blijven de inspanningen van de overheden gericht op een structurele oplossing: aanpak van de bron van de vervuiling.

Communicatie

Na het versturen van dit wethouderbericht brengen de betrokken overheden een inhoudelijk gelijklopend nieuwsbericht naar buiten over het opheffen van het negatieve zwemadvies per 1 mei. Dat doen ze op 28 april mei om 12.00 u. Er ligt daarom tot 28 april 12.00 u embargo op dit bericht.

Op pfasinfo.nl wordt dit nieuwsbericht ook gepubliceerd, samen met een publiekssamenvatting van de onderzoeken.

Bij het afgeven van een positief zwemadvies dit zwemseizoen worden de waarschuwingsborden bij de zwemplas aangepast. Daarnaast worden de medewerkers van het Biesboschcentrum

geïnformeerd en voorzien van antwoorden op mogelijke vragen. Er is een lijst met vragen en antwoorden opgesteld voor de woordvoerders van de samenwerkende overheden.

Wie betaalt wat

Het reguliere monitoren van de zwemplas gebeurt op kosten van Waterschap Hollandse Delta. Aanvullende monitoring en alle overige onderzoeks- en analysekosten worden betaald door Chemours.

Met Chemours is afgesproken dat de gemeente en Chemours verder spreken en overeenstemming bereiken over de benodigde implementatie en financiering van eventueel verder onderzoek en de te nemen bronmaatregelen.

Met vriendelijke groeten,

Tanja de Jonge, wethouder

Noot

In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (naam)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (e-mail)